

**Česká školní inspekce
Moravskoslezský inspektorát
Matiční 20, 702 00 Ostrava**

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Čj. ČŠIT-499/24-T
Sp. zn. ČŠIT-S-98/24-T

Název	Základní škola T. G. Masaryka Bohumín-Pudlov Trnková 280 okres Karviná, příspěvková organizace
Sídlo	Trnková 280, 735 51 Bohumín-Pudlov
E-mail	zs-pudlov@mubo.cz
IČO	75 029 146
Identifikátor	600 136 345
Právní forma	příspěvková organizace
Zastupující	Mgr. Ivana Heiduková
Zřizovatel	Město Bohumín
Místo inspekční činnosti	Trnková 280, Bohumín-Pudlov
Inspekční činnost na místě	28. 2. 2024 – 1. 3. 2024

Inspekční činnost byla zahájena doručením oznámení o inspekční činnosti.

Předmět inspekční činnosti

Inspekční činnost podle § 174 odst. 2 písm. b) a c) zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů.

Zjišťování a hodnocení podmínek, průběhu a výsledků vzdělávání podle školních vzdělávacích programů.

Zjišťování a hodnocení naplnění školních vzdělávacích programů.

Charakteristika

Základní škola T. G. Masaryka Bohumín-Pudlov Trnková 280 okres Karviná, příspěvková organizace (dále „škola“) vykonává činnost základní školy a školní družiny. Škola vzdělává děti a žáky převážně ze sociálně znevýhodněného prostředí.

V době inspekční činnosti se v základní škole vzdělávalo 72 žáků v sedmi třídách, z toho ve dvou třídách je zajištěno vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami v souladu s § 16, odst. 9 školského zákona. V přípravné třídě poskytuje vzdělávání 14 dětem.

K zájmovému vzdělávání ve školní družině ve dvou odděleních je zapsáno 43 žáků.

Školní stravování je zajištěno v budově školy jiným právním subjektem.

Informace o dění ve škole jsou zveřejňovány na nástěnkách ve vnitřních prostorách a dostupné na webových stránkách www.zspudlov.cz.

Hodnocení podmínek vzdělávání

Ředitelka školy (dále „ředitelka“), pověřená vedením školy od března 2019 a jmenovaná do funkce od září 2023, vychází při vedení organizace z reálné koncepce rozvoje školy, získaných dlouholetých zkušeností a dovedností. Ředitelkou uplatňovaný demokratický způsob vedení založený na principu partnerské spolupráce, vzájemného respektu a otevřené komunikace všech účastníků vzdělávání se pozitivně promítá do utváření příznivého pracovního klimatu školy. Organizační struktura odpovídá velikosti školy, vybrané kompetence ředitelka účelně delegovala na zástupkyni, která zároveň ve škole zastává pozici metodika prevence. Složení pedagogického sboru je v posledních letech stabilní, úzká spolupráce a každodenní sdílení napříč metodickým sdružením a předmětovými komisemi probíhá na neformální úrovni formou vzájemné podpory a pomoci. Kontrolní a hospitační činnost ředitelky i její zástupkyně přináší komplexní přehled o celkové úrovni vzdělávacího procesu. Z dotazníkového šetření vyplynulo, že četnost i kvalita poskytované zpětné vazby je pro pedagogy přínosná. Předávání informací důležitých pro organizaci a průběh vzdělávání probíhá na pravidelných jednáních pedagogické rady a pracovních poradách. Každoročně probíhají pohovory s pedagogy, při nichž si vedení školy ověřuje účinnost realizované podpory a plánuje její další směřování. Vedení školy společně s ostatními pedagogy průběžně vyhodnocuje efektivitu vzdělávacích programů a provádí potřebné aktualizace.

Ředitelka vytváří pro podporu dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků a pro stálý profesní růst všech zaměstnanců dobré předpoklady. Zaměření vzdělávacích akcí odpovídalo potřebám školy i profesnímu rozvoji vyučujících. Prioritní oblastí dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků se stala především prevence rizikového chování, zvládání agresivity žáků, rozvoj digitálních kompetencí nebo prohlubování didaktických dovedností pedagogů. Pravidelně dochází k postupnému proškolení členů pedagogického sboru metodou instrumentálního uvědomování. Její uplatnění ve výuce pozitivně ovlivňuje a posiluje sebevědomí a sebedůvěru žáků v procesu vzdělávání.

Oblast výchovného poradenství a prevence garantuje ředitelka školy ve funkci výchovné poradkyně společně s metodickými preventy v intenzivní spolupráci s ostatními pedagogickými pracovníky. Pravidelná setkávání a vzájemné konzultace vedou k zefektivnění podpory žáků při vzdělávání, k prevenci školní neúspěšnosti a k vytváření strategie korigující problémy s náročným chováním žáků. Pro zajištění komunikace a metodické podpory při adaptaci dětí, pro práci s rodinami dětí i komunitou byla zřízena

v rámci přípravné třídy pozice adaptačního koordinátora. Zároveň by bylo vhodné rozšíření poradenského pracoviště školy o pozici sociálního pedagoga nebo školního psychologa. Kariérové poradenství žákům aktivně poskytuje pomoc při hledání vhodného dalšího vzdělávání, které jim umožní úspěšné uplatnění v praxi.

Vedení školy průběžně vyhodnocuje stav materiálních podmínek pro vzdělávání a usiluje o jejich zkvalitňování. Vícezdrojové financování, dobrá spolupráce se zřizovatelem a aktivní přístup vedení školy v oblasti získávání dalších finančních prostředků umožňuje průběžnou inovaci a modernizaci prostředí a vybavení školy (např. uskutečnila se revitalizace opláštění budovy, rekonstrukce tělocvičny, ve třídách proběhla výměna podlahové krytiny a tabulí). Činnost školy podporuje zřizovatel, udělil výjimku z nejnižšího počtu žáků v základní škole a zároveň poskytl dotaci na dofinancování přímých nákladů na vzdělávání, umožňuje žákům vzdělávání ve školní družině za symbolickou úplatu, finančním příspěvkem přispívá žákům na využívání sportovních areálů ve městě.

Škola se aktivně zapojuje do řady projektů. Vhodně využila účelové dotace poskytnuté z Národního plánu obnovy na pořízení digitálních učebních pomůcek pro rozvoj informatického myšlení žáků a jejich digitálních kompetencí a uskutečnilo se doučování žáků. Od září 2022 je škola zapojena v projektu Rovné příležitosti, jenž financuje asistenta pedagoga, adaptačního koordinátora, doučování žáků, preventivní programy, umožňuje realizovat zážitkové vzdělávací programy pro žáky, exkurze, návštěvy divadel, společné vzdělávání pedagogů. Finanční prostředky z operačního programu Jan Amos Komenský cíleně využívá na individuální vzdělávání zaměstnanců a inovaci ve vzdělávání. Z operačního programu Spravedlivá transformace škola získala účelovou dotaci na konektivitu v celé budově.

Bezpečnost, ochrana zdraví, požární prevence, poskytování první pomoci je v průměrném rozsahu začleněna do vzdělávání žáků. Ředitelka systematicky usiluje o vytvoření vhodných podmínek pro zajištění psychického a fyzického bezpečí žáků, což se odráží v minimální školní úrazovosti.

Podmínky zájmového vzdělávání vzhledem k náplni a účelu jsou na dobré úrovni. Školní družina má k dispozici vlastní zázemí, které je vhodně vybaveno nábytkem, dostatkem her, stavebnic, výtvarného materiálu a také míst pro relaxaci. Účastníci družiny mohou využívat i ostatní prostory a vybavení školy, zejména pak tělocvičnu, školní zahradu a ostatní učebny ve školní budově.

Školní stravování je pro žáky zajištěno v požadovaném rozsahu, strava je připravována externím dodavatelem. Žáci se stravují v prostorách školní jídelny – výdejny v budově školy. Pro vytváření zdravých stravovacích návyků žáků je škola zapojena do dotačních programů Ovoce a zelenina do škol a Školní mléko. Účastí v dotačním programu nově zajistilo vedení školy žákům ze sociálně znevýhodněného prostředí úhradu školního stravování.

Hodnocení průběhu vzdělávání

Škola vytváří všem žákům kvalitní podmínky, rovný přístup ke vzdělávání a zohledňuje jejich speciální a individuální vzdělávací potřeby. Výuka byla realizována v souladu s kurikulárními dokumenty a rozvíjela výstupy obsažené ve školním vzdělávacím programu. V úvodu vyučovacích hodin učitelé formulovali zvolené téma a realizace cílů se přímo úměrně odvíjela od zvolené motivace, použitých metod a forem výuky nebo organizačních dovedností konkrétních vyučujících.

Společným znakem a kladem hospitovaných hodin základní školy byla přátelská atmosféra, empatický a vstřícný přístup pedagogů a asistentů pedagoga k žákům a žáků k pedagogům. Průběh výuky byl promyšleně naplánovaný a dobře strukturovaný. Volené metody a formy práce byly vhodně přizpůsobovány složení třídy, věku, schopnostem a aktuálnímu nastavení žáků. K procvičování a upevňování nového učiva učitelé nejčastěji volili frontální formu práce doplněnou o řízený rozhovor různé intenzity a samostatnou práci žáků. Vzdělávání bylo často efektivně podpořeno textovými a obrazovými materiály i dalšími didaktickými pomůckami. Motivace pochvalou, povzbuzením a průběžné hodnocení udržovalo pozornost žáků a zvyšovalo jejich výkon. Zařazování krátkých relaxačních i pohybových cvičení nebo dodržování a případné korekce správného sezení či úchopu psacího náčiní byla přirozenou součástí výuky zejména ve výuce nižších ročníků. Ve sledovaných hodinách byly využity mezipředmětové vztahy, docházelo k propojení učiva a reálného života. Učitelé citlivě pracovali s povzbuzením, vyjadřovali žákům důvěru při řešení zadaného úkolu. Spolupráce mezi pedagogy a asistenty pedagoga byla účelná a efektivní, všem žákům se dostávalo potřebné podpory při plnění zadaných úkolů. Častým nedostatkem výuky bylo předávání již připravených informací a nízké zapojení žáků do vyhledávání, třídění, posouzení a prezentace získaných poznatků z různých zdrojů. Didaktickou techniku pedagogové nejčastěji využívali jako doplněk výkladu. Učební pomůcky pro rozvoj a zvyšování digitálních kompetencí byly žáky využity jen v menší míře. Nízká frekvence zařazování diferencovaných úloh nerespektovala rozdílnou úroveň možného pracovního tempa, rozdílnou úroveň znalostí a dovedností žáků. Ve většině vyučovacích hodin byly vhodně realizované závěry hodin ke shrnutí a zopakování probraného učiva, v menší míře byl žákům dáván prostor k uplatňování účinné sebereflexe nebo pokusu o vzájemné hodnocení spolužáků.

Kvalitu výuky ve speciálních třídách pozitivně ovlivňovala zkušenost pedagogických pracovníků. Užití výukové postupy, aktivizační metody a formy práce neustále respektovaly aktuální možnosti žáků a stávající míru soustředěnosti, vhodně je podněcovaly a motivovaly k další práci. Vhodnou a účinnou metodou výuky byla manipulace s pomůckami, které žákům pomáhaly účinně fixovat učivo. Žáci byli vedeni k co největší míře samostatnosti při svých aktivitách a k dokončení počatých úloh.

V přípravné třídě si vyučující rozpracovává stanovené tematické bloky do konkrétních činností v jednotlivých dnech. Diferencované aktivity zahrnují rozvoj slovní zásoby, uvolňovací cviky, fixaci návyků, sebeobsluhu i vyplňování pracovních listů. Pravidelně jsou rozvíjeny pohybové dovednosti dětí a učitelka dbá na jejich relaxaci. Spolupráce vyučující s adaptačním koordinátorem, propojení přípravné třídy se školou, výrazně ulehčuje nástup dětí do základního vzdělávání a motivuje děti ke vzdělávání.

Činnosti realizované ve školní družině navazují na vzdělávací oblasti základního vzdělávání a dále je rozvíjí. Sledované aktivity podporovaly kompetence, schopnosti a dovednosti dle zájmu jednotlivých žáků. V průběhu hospitací probíhaly odpočinkové a řízené činnosti. Žáci byli cíleně vedeni k samostatnosti i spolupráci v menších skupinách. Do odpoledního programu byl a bývá pravidelně zařazen pohyb ve venkovním prostředí (zahradu, hřiště) podporující zdravý životní styl. Nedílnou součástí školní družiny je i možnost vypracovávání domácích úkolů.

Hodnocení výsledků vzdělávání

Škola vhodným a dostupným způsobem zveřejňuje informace o přijímání žáků, poskytuje podrobné informace o své vzdělávací nabídce. Pedagogičtí pracovníci školy sledují

a zaznamenávají průběžné výsledky vzdělávání jednotlivých žáků s přihlédnutím k jejich individuálním možnostem a potřebám. Pro ověřování dílčích znalostí a dovedností žáků škola využívá standardní hodnotící nástroje, nejčastěji krátké písemné práce a ocenění aktivity během hodiny. Ve škole je poměrně velké zastoupení prospěchově slabých žáků, kterým škola v letech 2021 až 2023 poskytovala pomoc prostřednictvím doučování a individuálních konzultací hrazených z různých projektů. Účinnost nastavené podpory výrazně limituje jejich sociální znevýhodnění. Dlouhodobě se škola potýká s vysokou absencí žáků (omluvenou i neomluvenou), kterou řeší formou pohovorů, či na výchovných komisích se zákonnými zástupci a dále ve spolupráci s odborem sociálně-právní ochrany dětí nebo s Policií ČR. Mezi nejčastější projevy nežádoucího chování, jimiž se škola zabývala v posledních letech, patřila také verbální agrese žáků mezi sebou i vůči učiteli, kouření a záškoláctví. Obojí se odráží ve vyšším počtu uložených kázeňských opatření i následném hodnocení chování sníženou známkou.

Preventivní aktivity vycházejí ze školního minimálního preventivního programu. Pedagogové jsou v souladu s ním metodicky vedeni a vzdělávání. Systém prevence s tématy zaměřenými podle věku žáků je promyšlený. Jednorázové i dlouhodobé aktivity směřují k aktuálním problémům žáků a školy. Pro monitoring oblasti rizikového chování (evidence uskutečněných preventivních aktivit) využívá škola evaluačního nástroje SEPA. Při preventivních programech spolupracuje škola s neziskovými organizacemi, Městskou policií i Policií ČR.

Škola nabízí žákům smysluplné využití volného času formou aktivit ve školní družině a zájmových kroužcích, podporuje účast žáků na sportovních a umělecky zaměřených soutěžích ve formě školních kol, případně v rámci škol mikroregionu. Kupevňování sociálních a občanských kompetencí žáků škola účelně zařazuje tradiční akce založené na budování vzájemných vztahů ve škole mezi žáky i rodiči (Velikonoční dílničky, Adventní setkání). Přínosné pro rozvoj klíčových kompetencí jsou zejména projektové dny nebo pravidelné slavnostní akce (Den zvířat, Létající barvy, besedy s knihovnicí, Den Romů atd.), na jejichž organizaci i realizaci se žáci aktivně podílí. Zdravý vývoj žáků škola podporuje pravidelným organizováním sportovních aktivit a akcí zaměřených na zdravý životní styl (např. plaveme společně, bruslíme společně, sportovní dny, exkurze a školní výlety).

Vyučující v přípravné třídě průběžně vede diagnostiku, kterou během roku aktualizuje. Před uplynutím školního roku vypracovává pro zákonné zástupce dětí závěrečné hodnocení obsahující informace o jejich formativním posunu během vzdělávání.

Výsledky zájmového vzdělávání korespondují s cíli stanovenými ve školních vzdělávacích programech. Efektivní práce vychovatelek s žáky ve školní družině s využitím širokého spektra výchovně-vzdělávacích strategií, podporuje rozvoj jejich zájmů a nadání.

Závěry

Vývoj školy

- Od poslední inspekční činnosti v roce 2018 došlo ke změně vedení školy.
- Využitím projektových dotací se zkvalitnily materiální podmínky především v oblasti informačních a komunikačních technologií.
- Ve školním roce 2021/2022 byla zřízena přípravná třída a ve školním roce 2022/2023 pozice adaptačního koordinátora.
- Ředitelka školy přijala opatření k doporučením vyplývajícím z poslední inspekční činnosti.

Silné stránky

- Pestrá nabídka a realizace školních i mimoškolních aktivit příznivě ovlivňuje projevy rizikového chování žáků, umožňuje smysluplné trávení jejich volného času a přispívá k jejich sociálnímu a osobnostnímu rozvoji. (4.4)
- Dobré prosociální vztahy mezi všemi účastníky vzdělávání a zájem vyučujících o žáky pozitivně ovlivňují proces vzdělávání. (3.2)
- Škola zajišťuje příznivé sociální podmínky pro zapojení všech účastníků do základního vzdělávání. (6.1)

Číselné označení odkazuje na kód kritéria v příslušné modifikaci. Znění kritéria je dostupné na adrese: kriteria.csicr.cz

Slabé stránky (oblasti ke zlepšení)

- Ve sledovaných hodinách bylo zaznamenáno jen ojediněle vyhledávání informací z různých zdrojů. (4.2)
- Diferenciace a individualizace ve výuce není systematicky nastavena a využívána především směrem k žákům, kteří jsou rychlejší a kteří mají o dané téma zvýšený zájem. (4.3)

Číselné označení odkazuje na kód kritéria v příslušné modifikaci. Znění kritéria je dostupné na adrese: kriteria.csicr.cz

Doporučení pro zlepšení činnosti školy

- Hledat způsoby k posílení školního poradenského pracoviště o pozici školního psychologa nebo sociálního pedagoga.
- Rozvíjet schopnost žáků účelně využívat různé informační zdroje a s tím související využití didaktické techniky.
- Zvýšenou diferenciací dát větší možnost dalšího rozvoje pro žáky se zájmem o vzdělávání.
- Zabývat se nadále prevencí záškoláctví, způsobu omlouvání nepřítomnosti žáků a řešením neomluvené nepřítomnosti se všemi aktéry vzdělávání.

Stanovení lhůty

Česká školní inspekce v souladu s § 175 odst. 1 školského zákona ukládá ředitelce školy ve lhůtě do 10 dnů od marného uplynutí lhůty pro podání připomínek k obsahu inspekční zprávy, resp. od doručení stanoviska k připomínkám, přijmout opatření k odstranění nedostatků zjištěných inspekční činností. Tyto nedostatky jsou formulovány v části slabé stránky (oblasti ke zlepšení). Ve stejné lhůtě písemně informujte Českou školní inspekci, jaká byla přijata opatření, a to prostřednictvím datové schránky (g7zais9).

Seznam dokladů, o které se inspekční zjištění opírají

1. Školní vzdělávací program pro základní vzdělávání Radostná cesta setkávání a poznávání platný ve školním roce 2023/2024
2. Školní vzdělávací program pro přípravnou třídu Všichni jsme kamarádi platný ve školním roce 2023/2024
3. Školní vzdělávací program školní družiny platný ve školním roce 2023/2024
4. Školní preventivní strategie platná na období 2024–2028
5. Minimální preventivní program platný ve školním roce 2023/2024
6. Matrika základní školy vedená ve školním roce 2023/2024 (vzorek)
7. Koncepce základní školy na roky 2023-2025
8. Systém školení a vzdělávání zaměstnanců (plán DVPP) platný ve školním roce 2023/2024
9. Hospitační záznamy vedení školy vedené ve školním roce 2022/2023 a 2023/2024 (vzorek)
10. Zápisy z pedagogických rad ve školním roce 2022/2023 a 2023/2024 (vzorek)
11. Výroční zpráva o činnosti školy 2022/2023
12. Personální dokumentace pedagogických pracovníků (vzorek)
13. Rozvrh hodin platný ve školním roce 2023/2024
14. Dokumentace školního poradenského pracoviště včetně dokumentace žáků se speciálními vzdělávacími potřebami vedená ve školním roce 2023/2024 (vzorek)
15. Dokumentace související se zajištěním bezpečnosti žáků při poskytování vzdělávání vedená ve školním roce 2023/2024 (vzorek)
16. Dokumentace vztahující se k finančním a materiálním podmínkám školy pro školní rok 2023/2024 (vzorek)
17. Dokumentace ke školnímu stravování: Dohoda o podmínkách stravování uzavřená se Základní školou a Mateřskou školou Bohumín Čs. armády 2026 okres Karviná, příspěvková organizace, s účinností od 1. 9. 2020 včetně všech dodatků a příloh platných ve školním roce 2023/2024

Poučení

Podle § 174 odst. 11 školského zákona může ředitelka školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci, a to do 10 dnů po jejím převzetí. Případné připomínky zašlete prostřednictvím datové schránky (g7zais9), a to k rukám ředitelky inspektorátu.

Inspekční zprávu společně s připomínkami a stanoviskem České školní inspekce k jejich obsahu zasílá Česká školní inspekce zřizovateli a školské radě. Inspekční zpráva včetně připomínek je veřejná a je uložena po dobu 10 let ve škole nebo školském zařízení, jichž se týká, a v místně příslušném inspektorátu České školní inspekce. Zároveň je inspekční zpráva zveřejněna na webových stránkách České školní inspekce a v informačním systému InspIS PORTÁL.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Mgr. Monika Hanzelková, školní inspektorka, vedoucí inspekčního týmu

Mgr. Jiří Crhonek, školní inspektor

Bc. Ludmila Kubicová, kontrolní pracovnice

26. 3. 2024